

Fyra östgötaskär utan ägare.

Under denna rubrik läses en notis i nr 8 av denna tidning, och vilka skär enligt detta meddelande icke hava någon ägare. Detta meddelande torde för den eller de, som intressera sig för saken, vara missledande. Och de intresserade kunna endast vara de, som ämna sig att idka jakt och fiske vid dessa skär. Ifrån gammalt hava dessa skär, vilka äro kända under benämningen Fångbådan, ansetts tillhöra hemmanet med samma namn. För närmare ett sekel sedan ägde laga skiftesförrättning rum uti detta hemman. Och denna båda eller dessa ifrågavarande skär, blevo vid denna förrättning av förrättningsmannen uti protokollet införda såsom varande hemmanets tillhörighet. Och som denna förrättning på sin tid blev i laga ordning verkställd, granskad och godkänd och protokollet på dragande kall och ämbetets vägnar av förrättningsmannen upprättat, ha delägarna uti Fångö hemman alltid ansett och begagnat sig av dessa fiske- och jaktplatser såsom havande därtill laglig rätt. Och ingen har gjort dem rätten stridig, förrän på senare år, då några ungdomar från Häradsskär trott sig ha fått kännedom om att ingen ägare finnes till dessa skär. Vid fångbådan har ifrån urminnes tid av dess ägare bedrivits jakt och fiske i och för näring och det dagliga brödet bekommande. Icke såsom nu ofta sker utav ungdom endast för nöje. Hemmanet är av naturen fattigt både till vatten och lands. Delägarna äro många och brödet knappt för de flesta. Vad som kan fås från dessa fiskeplatser är väl behöfligt för ett nödortifigt uppehälle. Under sådana förhållanden kan ju var och en förstå att icke jag eller någon annan delägare i hemmanet är bågad att avstå från denna, vad vi enligt våra papper kunna finna vara vår lagliga rätt, förrän denna rätt blivit oss på laglig väg fräntagen eller upphävd. Och vi hoppas, att de som fröjda sig åt den fångst eller det byte, som de möjligen kunna komma i besittning utav, ifall de lyckas uti sina försök att fräntaga oss denna rätt, åtminstone lägga band på sin önskan, känsla och iver till saken blivit på laglig väg avgjord. Och sedan välkomna till min del av rätt och byte om i vinen. Hoppas att icke det nödortifigaste saknas intill dess, utan att det mera är lusten och ibern att döda djur eller jaga, som utgör driften. För min personliga del har jag icke kommit i kontakt med någon, som gjort mig rätten stridig, och hoppas att icke behöva det under den tid ifrågavarande utredning pågår. För dylik munläders- eller käpprättssystem vid närings bedrivande är mig så motbjudande och synes mig så simpelt. Men skulle under denna tid eder något fattas till livs, så välkomna till mig; alltid finnes det några korn till överlopps. För det, som i vet, mina jordiska bröder: en broder prövar man ju bäst i nöden.

G. A. Kjellberg.

Delägare i skärhemmanet Fångö.

Häradsskärslotsarna få jaga å skären?

En rättsfråga, som lotsstyrelsen
sökt utreda.

STOCKHOLM 18 juni. (H. B.)

Lotsstyrelsen har nu till domänsstyrelsen avgivit yttrande med anledning av den av personal vid Häradsskärs lots- och fyrplatser gjorda förfrågan, huruvida de icke ägde rätt att å skären Flatlogarna, Bådan (Svartbådan), Österbådan o. Solbådan, belägna öster ut från Häradsskärs fyr, idka jakt o. fiske.

Någon formlig upplåtelse till lotsverket rörande dessa skär har lotsstyrelsen icke kunnat finna i äldre eller yngre arkivhandlingar. Emellertid ha vid de arkivforskningar, som ifrågavarande ärende föranletts, påträffats en del anteckningar, som möjligen kunna ha betydelse för bedömande av frågan.

I en personallista, som på omslaget angives vara av år 1744 men av inre kriterier att döma torde vara något tiotal år yngre, är beträffande Häradsskärs lotsplats antecknat: »Krono skär utan åcker och äng, eller rättare en allmänning, ther hela häradet får fiska. Om allenast thetta så kallade häradets skär, och de kringliggande klabbar, finge tillhöra lotsarne enskilt, fast icke et gräs der på växer, så vore likväl någon förmön för lotsarne».

I en rulla av år 1778 finnes vid ifrågavarande lotsplats en anteckning: »Häradsskär wil säga häradets skär, emedan det är en krono-allmänning, et bart berg, utan åcker och skog. Omkring ligga en hop små klippor, hwarupå icke växer et gräs. Hela häradet tillika med lotsarne få fiska och skiuta på dessa klabbar. Wore nödigt att utmärka, det ingen mer än lotsarne få skiuta och fiska wid dessa klippor, omkring Häradsskär; emedan allt är Krono».

Att Häradsskär med omgivande öar, åtminstone i kameralt hänseende, i äldre tider ansetts tillhöra Fångö hemman synes lotsstyrelsen framgå av en å Hammar och Skärkinds fögderis häradsskrivarkontor den 14 juli 1803 upprättad förteckning, i vilken antecknats, att Häradsskär vore beläget på Fångö hemmans ägor. Av en i ovannämnda 1778 års rulla inlagd promemoria med överskrift »Anmärkningar utur gamla Rullor» framgår, att lotsar funnits på Häradsskär åtminstone sedan år 1713.